

Beskytte, i alle livets faser

I en tid der menneskelivet trues både internasjonalt og nasjonalt, vil Østfold KrF verne om livet.

Daglig mister uskyldige mennesker livet i konflikter verden over. Etter at Russland startet sin angrepskrig mot Ukraina, har over 1 million mennesker blitt drept eller skadet.

Ved livets siste fase ser vi at stadig flere ønsker at samfunnet skal legge til rette for at livet til lidende mennesker kan forkortes. Vi ønsker et samfunn der alle mennesker kan leve et verdig liv til en naturlig død. Ved livets første fase vedtok Stortinget i høst en ytterligere svekkelse av barnets rettsvern. Menneskelivets ukrenkelighet står under et massivt press.

Østfold KrF vil alltid kjempe for demokrati, fred og forsoning. Derfor vil vi fortsatt stå sammen med Ukraina i deres kamp for selvstendighet og frihet. Til sårbare mennesker i livets siste fase vil vi gi god, lindrende livshjelp, ikke aktiv dødshjelp. Vi vil fortsette vårt arbeid for at barnet fra unnfangelsen av skal anses som et selvstendig individ med menneskeverd og livsrett. Mødre som kommer i en krevende situasjon med uønsket svangerskap, må ivaretas og støttes så de kan bære fram sine barn og gi dem god omsorg.

Vi vil skape verdier, ikke ødelegge dem. Vi vil bygge opp, ikke rive ned. Vi vil at liv skal beskyttes, ikke tas. For å snu en negativ utvikling, ønsker vi derfor å skape en bredest mulig allianse med alle som vil hegne om menneskeverd og livsrett, fra unnfangelse til naturlig død, både i Norge og i resten av verden.

Ja til livet!

Ved livets siste fase ser vi at stadig flere ønsker at samfunnet skal legge til rette for at livet til lidende mennesker kan forkortes. Debatten om legalisering av legeassistert selvmord og aktiv dødshjelp har den siste tiden blitt aktualisert i media.

Flere land har innført dødshjelp med tanken om at det skal være en absolutt siste utvei, men grensene for hvilke grupper som kan vurderes utvides. De mest liberale landene er Canada og Nederland.

I Nederland ble aktiv dødshjelp legalisert i 2002. De siste årene har assistert selvmord økt betydelig der, særlig blant unge med psykisk helseproblemer og eldre med demens.

Muligheten er der for at vi som samfunn, ved å innføre aktiv dødshjelp, formidler til sårbare mennesker at vi ikke trenger dem eller ønsker å beholde dem, og at vi ikke prioriterer å gi god nok lindrende behandling når de trenger det. KrF ønsker ikke et samfunn der mennesker velger å avslutte livet fordi de opplever seg som en belastning

Vi ønsker et samfunn der alle mennesker kan leve et godt liv til en naturlig død. At mennesker i livets siste fase skal få en verdig avslutning på livet, få god nok lindrende behandling, og at deres eksistensielle og åndelige behov skal ivaretas. KrF ønsker å gi folk hjelp til å leve!

Norge trenger barn!

Det fødes stadig færre barn, og alderen for førstegangsfødende øker. Norge trenger flere barn og det vil vi legge til rette for.

Et bærekraftig velferdssamfunn fremover krever at vi blir flere, derfor er det viktig at vi legger bedre til rette for å få barn og for å redusere antall svangerskapsavbrudd.

Østfold KrF vil erstatte engangsstønaden og innføre rett på foreldrepenge til alle. Minstenivå på foreldrepengene skal være på 3G. Dette beløpet vil kunne stimulere til barnefødsler i 20 årene, samt signalisere at barseltiden er verdsatt arbeid i likhet med lønnet arbeid. Pensjonspoeng for barnefødsler vil kunne stimulere til flere fødsler. Økt fleksibilitet i uttak av foreldrepermisjon og å opprettholde kontantstøtten til ett-åringer!

Kampen for et fritt Ukraina

Fylkesårs møtet i Østfold KrF ønsker å markere sin støtte til Ukraina og stå sammen med dem i deres kamp. Ukraina har kjempet tappert og heroisk for retten til å være en selvstendig og demokratisk nasjon. Vi tar en klar og sterk avstand fra Russlands invasjon for tre år siden, og vi fordømmer deres brudd på folkeretten.

Russlands drap på tusenvis av ukrainere er et alvorlig angrep på menneskeverdet. Tvangsdeportasjonen av barn til Russland eller de russisk-okkuperte områdene er et umenneskelig brudd på menneskerettighetene.

Østfold KrF mener at vi må stå sammen med Ukraina og gi dem den støtten de trenger – både økonomisk og militært – slik at de kan fortsette å kjempe og vinne kampen for et fritt og demokratisk Ukraina.

Kjønnskorrigerende behandling

De siste årene har vi sett en sterk økning i antall barn og unge med kjønnsdysfori. Vi må sørge for at behandlingen for denne gruppen er grunnlagt på god fagkompetanse både på dette feltet og innen somatisk og psykisk helse. Vi må sikre god og rett behandling til denne gruppen og så langt det er mulig unngå å gi kjønnskorrigerende behandling til unge som kan komme til å angre i ettertid.

Kjønnsdysfori er en meget krevende og kompleks problemstilling, og det er svært viktig at det finnes et godt tilbud til de som trenger det. Inntil nå har NBTS (Nasjonalt Behandlingscenter for Transseksualisme) hatt hovedansvar for å innvilge kjønnskorrigerende behandling til barn og unge. Det er nå mulighet for desentralisering av denne behandlingen med fare for at det solide faglige grunnlaget smuldrer bort. Dette området er en "ideologisk slagmark" med mange pressgrupper. NBTS har meget solid faglig kompetanse både innen fysisk og psykisk helse, i tillegg til det sexologiske. Mye forskning og erfaring viser at så mange som 60-90% av barn og unge med opplevd kjønnsdysfori faller til ro i sitt opprinnelige biologiske kjønn etter gjennomgått pubertet.

På bakgrunn av dette starter NBTS kjønnskorrigerende behandling i hovedsak etter pubertet, fra tidligst 16 år, og unntaksvis før pubertet. Ved en del psykiske lidelser, bla innen autismespekteret kan man se perioder med kjønnsdysfori, som kan være sykdomsbetinget. Fullført kjønnskorrigerende behandling vil oftest gi sterilitet, og det er viktig med en grundig faglig vurdering for å unngå at personer som kan komme til å angre i ettertid får denne behandlingen.

Prinsippet om «føre var» brukes i dag for menn som ønsker å sterilisere seg. For dem er aldersgrensen 25år. I lys av at kjønnskorrigerende behandling er et større inngrep med minst like store konsekvenser ønsker Østfold KrF hovedprinsipp om 25års aldersgrense.

- *Vi vil beholde NBTS som nasjonalt fagmiljø og førende for behandlingen av kjønnsdysfori hos barn og unge.*
- *Vi vil innføre 25 års aldersgrense som hovedprinsipp for oppstart av kjønnskorrigerende behandling*

Familien- samfunnets mest grunnleggende fellesskap. Barnets beste

Relasjonen mellom kvinne og mann er en av samfunnets grunneheter og den som normalt frembringer barn, som er fellesskapets fremtid. Ekteskapet som ordning mellom mann og kvinne har dype røtter i tro og tradisjon, og familien er det mest grunnleggende fellesskapet i samfunnet. I overensstemmelse med barnekonvensjonen, anser KrF at barnets rett og beste er at det får vokse opp med sin (biologiske) mor og far som nærmeste omsorgspersoner, og vi vil derfor i størst mulig grad legge til rett for dette, og støtte foreldrene i denne omsorgsfunksjonen hvis det trengs. Mange barn vokser opp med en omsorgsperson i form av enten mor eller far, eller med voksne i andre samlivsformer, og vi vil slå fast at alle kan være særdeles gode omsorgspersoner for barn. Det er i familien de første og nære relasjoner utvikler seg, og det er familien som har hovedansvaret for barna og deres oppdragelse. Det er derfor viktig at samfunnet legger til rette for at familien har frihet til å fylle og utvikle sin rolle. Foreldreretten må løftes fram med hensyn til oppdragelse både innen identitet, verdier og tro.

Norges jøder må beskyttes mot antisemittisme

Norske jøder er en av våre minste etniske og religiøse minoriteter på ca 1500 personer. Vår historie har vært mørk med hensyn på antisemittisme, først med «jødeparagrafen», som stengte jøder ute fra Norge ved grunnloven av 1814, og så med deportasjonen av 773 norske jøder til tyske konsentrasjonsleire under krigen, og bare 38 kom tilbake.

Antisemittismen i Norge lever dessverre i beste velgående, og har økt betraktelig etter Hamas sin terroraksjon mot Israel 7.oktober -23 og den påfølgende krigen. Det dypt tragiske tapet av palestinske liv på Gaza har norske jøder intet ansvar for, men mange opplever at de blir tillagt skyld for det likevel. Norske jøder har blitt trakassert og truet, og mange opplever at slagord til støtte for palestinerne samtidig tar til orde for utslettelse av staten Israel -og samtidig av jødene. Noen norske jøder har opplevd dette så truende at de har valgt å forlate Norge, og de færreste våger å bruke jødiske symboler i det offentlige rom.

Flere undersøkelser bekrefter at antisemittiske holdninger har økt i befolkningen, og i tillegg at det er sterke negative holdninger til jøder i noen muslimske miljøer. Slike sterke negative holdninger kom til uttrykk da noen jødiske kvinner prøvde å delta i 8. mars toget i fjor under en parole til støtte for israelske kvinner og gisler som hadde blitt utsatt for seksualisert vold under terrorangrepet. De ble forhindret fra å delta av andre propalestinske deltagere, og noen av dem ropte: «Ingen sionister i våre gater». Det er alvorlig at norske jøder kan oppleve seg uønsket i Norge fordi de er jøder.

Det er viktig å formidle til norske jøder at de er ønsket, og jobbe for at de skal være trygge og føle seg trygge i Norge. Det handler om menneskeverdet for en liten og sårbar minoritet. Da må vi ta et ordentlig oppgjør med antisemittismen der den finnes i vårt samfunn.

KrF vil ivareta det ufødte barnets menneskeverd og rettsvern.

Hvert menneske har en ukrenkelig verdi fra unnfangelse til naturlig død, og KrF vil ivareta enkeltmenneskets rettsvern hele livet. Vi vil ivareta det ufødte barnets menneskeverd og rettsvern. Dagens abortlov fratrar barnet enhver form for rettsvern og kollektiv beskyttelse fram til uke 18. Det er et vedvarende paradoks at Norge som et moderne demokrati bygget på rettsstatsprinsippene, har et flertall i befolkningen og på Stortinget som ikke tar inn over seg dette dilemmaet. Sannheten om at barnet fra unnfangelsen er et selvstendig individ med fullt menneskeverd og individuell livsrett, gjør at kampen for barnet i mors mage aldri vil stilne. Barnekonvensjonen løfter fram den klare sammenhengen mellom barnets behov for beskyttelse før og etter fødsel. Det store paradokset er at storsamfunnet gjennom lov om selvbestemt abort legaliserer at kun de voksnes perspektiv og interesser skal legges til grunn i barnets første leveuker, mens barnets egen rett til å leve, vokse og utvikle seg ikke får noen beskyttelse. Hvordan kan vi som er født tilta oss retten til å beslutte livsretten til ufødt liv?

Barnekonvensjonen omtaler barn som «fødte personer», men konvensjonsinnledningen legger et bredere perspektiv til grunn: «barn på grunn av sin fysiske og psykiske umodenhet har behov for spesielle beskyttelsestiltak og særlig omsorg, herunder egnet lovfestet beskyttelse både før og etter fødsel». Det samme gjelder kampen for at mor, som er kommet i en særdeles krevende situasjon med et uønsket svangerskap, må ivaretas og støttes av storsamfunnet på alle tenkelige måter for å gi henne styrke, mot og ressurser til å bære fram og gi barnet god omsorg.

Beskytte, ikke ødelegge livet

I en tid der menneskelivet trues både internasjonalt og nasjonalt, vil KrF Østfold oppfordre alle gode krefter til å stå sammen om å verne om livet.

Daglig mister uskyldige mennesker livet i konflikter som i Kongo, Sudan, Jemen, mellom Israel og Hamas, m.fl. Etter at Russland startet sin angrepskrig mot Ukraina, har over 1 million mennesker blitt drept eller skadet.

Ved livets siste fase ser vi at stadig flere ønsker at samfunnet skal legge til rette for at livet til lidende mennesker kan forkortes. Ved livets første fase vedtok Stortinget i høst en ytterligere svekkelse av barnets rettsvern. Tanken om menneskelivets ukrenkelighet er derfor under økende press ved både livets begynnelse og dets slutt.

KrF Østfold vil understreke at vi som nasjon alltid må kjempe for demokrati, fred og forsoning. Derfor vil vi fortsatt stå sammen med Ukraina i deres kamp for selvstendighet og frihet. Til sårbare mennesker i livets siste fase vil vi gi god, lindrende livshjelp, ikke aktiv dødshjelp. Vi vil fortsette vårt arbeid for at barnet fra unnfangelsen av skal anses som et selvstendig individ med menneskeverd og livsrett. Mødre som kommer i en krevende situasjon med uønsket svangerskap, må ivaretas og støttes så de kan bære fram sine barn og gi dem god omsorg.

I 1000 år har en livsbejaende holdning vært en del av vår kultur i Norge, og vi tror mange ønsker å bygge videre på disse verdiene. Vi vil skape verdier, ikke ødelegge dem. Vi vil bygge opp, ikke rive ned. Vi vil at liv skal beskyttes, ikke tas. For å snu en negativ utvikling, ønsker KrF Østfold derfor å skape en bredest mulig allianse med alle som vil hegne om menneskeverd og livsrett, fra unnfangelse til naturlig død, både i Norge og i resten av verden.